

РЕЦЕНЗИЯ

**ОТ ПРОФ. Д-Р ТИХОМИРА ЗЛАТАНОВА ЗЛАТАНОВА, ДМН
КАТЕДРАТА ПО ИКОНОМИКА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ПРИ
ФОЗ „ПРОФ. Д-Р ЦЕКОМИР ВОДЕНИЧАРОВ, ДМН“,
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ**

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве (Здравен мениджмънт и здравен туризъм), Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, обявен в Държавен вестник, бр. 45 от 17.06.2022 г. с единствен кандидат гл. ас. д-р Албена Дашева Янакиева.

Съгласно Заповед № РК-258/15.09.2022 г. на Ректора на Университет „проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас съм определена на външен член на Научно жури

Представените от гл. ас. д-р Албена Дашева Янакиева документи, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника на Университет „проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас за неговото прилагане, са одобрени от Комисия по допускане до конкурса.

Обща характеристика на кандидата

Албена Дашева Янакиева е родена 1976 г. През 1999 г. завършва магистратура в Бургаски Свободен Университет в специалност „Славянска филология“ и придобива квалификация „специалист по български език и литература и по чешки език и литература и преподавател по български език и литература в СОУ“. Втора магистратура завършва през 2009 г. в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас в специалност Стопанско управление, специализация: Международен бизнес. През 2016 г. придобива степен „доктор“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас, Факултет по обществени науки, катедра „Индустриални технологии и мениджмънт“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление по научна специалност Организация и управление на производството (по отрасли и подотрасли) чрез защита на дисертационен труд на тема: „ПОДОБРЯВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО В

ДЕЙНОСТТА НА МАЛКОТО И СРЕДНО ПРЕДПРИЯТИЕ ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА БАЛАНСИРАНА СИСТЕМА ОТ ПОКАЗАТЕЛИ“.

Албена Дашева е старши делегат – представител на туроператор, преводач и екскурзовод. Академичната ѝ кариера в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас се развива последовател като хоноруван асистент /2013-2016/, асистент /10.2016 – 06.2018/ и главен асистент от 06.2018 г.

Владее говоримо и писмено чешки, словашки, английски и руски език.

Албена Янакиева е тютор на специалностите: „Здравен мениджмънт“, випуск 2019, 2020 и „Индустриален мениджмънт“ от 2017 до сега.

Член е на Комисия по качеството, Общото събрание и Комисията по избори във Факултета по обществено здраве и здравни грижи.

Член е на Югозападен съюз на екскурзоводите „Ваня Райкова“ - гр. Бургас.

Притежава отлични организационни умения и умения за работа в екип, които прилага участник в 6 вътрешноуниверситетски проекта, един национален и един международен проект.

Научно-изследователска дейност

Гл. ас. д-р Албена Дашева Янакиева представя за рецензиране **28 научни трудове**, които са след придобиване на ОНС „доктор“ както следва:

- ✓ Една самостоятелна монография (хабилитационен труд);
- ✓ Две колективни монографии;
- ✓ Едно методическо ръководство за здравни мениджъри;
- ✓ 24 публикации от показател Г.8. в пълен текст, от които: 17 самостоятелни и 7 в съавторство, 3 на английски език).

Водещото участие на кандидата в научните трудове е определено доказателство за силното авторско присъствие и компетентност в областта на общественото здравеопазване и здравния мениджмънт, тъй като разглеждат значими въпроси в посочените направления.

Представените трудове са обобщени резултати от редица научни проучвания и оценки в следните направления: конкурентоспособност и добри практики в здравния и медицински туризъм, организация и управление в здравеопазването, стратегическото управление в здравната и туристическата организация - оптимизиране на дейността чрез управление на промяната, управление на кризата (Кризисен мениджмънт) в организациите (в контекста на здравните организации), управление на

човешките ресурси в организациите (в контекста на здравните организации), процесът на бюджетиране като централен стратегически управленски инструмент.

Гл. ас. д-р Албена Янакиева е представила справка от общо 38 положителни цитирани, които са доказателство за нейната разпознаваемост в научните среди.

Всички реални публикации в съдържателно отношение са в областта на обявения конкурс по социална медицина и организация на

В научната си дейност гл. ас. д-р Албена Янакиева се проявява като целенасочен и задълбочен изследовател, чийто основни научни интереси са главно в областта на изследвания, свързани с **развитието, конкурентоспособността и добрите практики в здравния и медицински туризъм**. Акцентът е поставен върху оптимизиране на управленските инструменти за създаването на организационна рамка и механизъм за координиране на усилията на отделните заинтересовани страни, с цел постигане на по-ефективни действия на националния и международен пазар за здравни пътувания.

В направлението **„Организация и управление в здравеопазването (Здравен мениджмънт). Изграждане на стратегически модел за оценка ефективността на организацията (здравна, туристическа)“** научно-изследователските проучвания на гл. ас. д-р Албена Янакиева се ориентират към изграждането, имплементацията и развитието на стратегическия модел за оценка на ефективността - Балансирана Система от Показатели. Самият процес на изграждане и внедряване на модела в организацията изисква нов подход за възприемане на съдържанието на управленската дейност, независимо от типа организация: здравна, туристическа и др., стремящ се към усъвършенстване на специфичните форми на стратегическия мениджмънт. Като инструмент на стратегическия контролинг моделът спомага за трансформиране на мисията и стратегията в балансиран комплекс от интегрирани показатели като разработва цялостната стратегия на организацията и я пренася на всички нива. Предложени са модели за някои организации със специфичния си аспект на дейност – здравна, туристическа.

Стратегическото управление в здравната и туристическата организация - оптимизиране на дейността чрез управление на промяната е друго направление, в което се подчертава, че стратегиите за провеждане на промяна в организацията, в частност: реформа в здравната организация, може да се извърши след като бъде съзнателно прекъсната връзката на системната инерция. Набляга се на факта, че ролята на здравния мениджър е водеща, тъй като е необходимо да ориентира

организацията към новата посока. Намирането на конкретните форми за реализирането на този процес е особено важно за структурирането на подходяща система за организация и управление на здравеопазването и промените, които настъпват в него.

В направлението **„Управление на кризата (Кризисен мениджмънт) в организациите (в контекста на здравните организации)“** в научно-изследователските търсения на Албена Янакиева се засягат въпроси за кризисния мениджмънт, основните аспекти на кризисния процес, съобразно фазите на кризата, управлението на кризи конкретно в здравно-възстановителна организация. Представен е Алгоритъм за изграждане на кризисен сценарий и кризисен план в рекреационна организация.

Трудовете в направление **„Управление на човешките ресурси в организациите (в контекста на здравните организации)“** разглеждат мотивационния процес, видовете системи за мотивация и практиките за мотивация на персонала по време на кризата, причинена от COVID-19. Предлагат се конкретни мерки и основни насоки за подкрепа от страна на ръководството за конкретни действия, които ще осигурят на служителите необходимите мотивиращи сили за справяне с кризата.

„Процесът на бюджетиране като централен стратегически управленски инструмент“ е направление, в което бюджетирането се разглежда като съществен елемент в управленския цикъл на всяка една организация, чиято крайна цел е получаването на печалба, осигуряваща растеж.

Трудовете на гл. ас. д-р Албена Янакиева съдържат безспорни научни приноси за социално-медицинската наука и практика, поради което давам положителна оценка на цялата ѝ научна продукция.

Гл. ас. д-р Албена Янакиева участва в изследователския екип при разработването на следните научно-изследователски проекти:

- ✓ 6 вътрешноуниверситетски проекта като на един от тези проекти е ръководител;
- ✓ 1 национален проект;
- ✓ 1 международен проект.

Гл. ас. д-р Албена Янакиева е член на комисията по качество към Факултета по обществено здраве и здравни грижи и член на комисията по програмна акредитация на професионално направление 7.4. Обществено здраве към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Учебно-преподавателска дейност

Учебната натовареност на гл. ас. д-р Албена Янакиева е достатъчна за заемане на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на Университет „проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас, доказателство за което е участието ѝ в преподаването в общо 19 учебни дисциплини за периода 2016-2022 г.

Гл. ас. д-р Албена Янакиева участва активно и в разработването на учебни програми както следва:

- ✓ 11 учебни дисциплини в специалност „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“;
- ✓ 9 учебни дисциплини в специалност „Здравен мениджмънт“, ОКС „Магистър“- 4 семестъра;
- ✓ 10 учебни дисциплини в специалност „Здравен мениджмънт“, ОКС „Магистър“- 3 семестъра.

Учебната натовареност на гл. ас. д-р Албена Янакиева по години е следната:

- ✓ за учебната 2017/2018 г. – 459 ч.
- ✓ за учебната 2017/2018 г. - 559 ч.
- ✓ за учебната 2018/2019 г. - 534 ч.
- ✓ за учебната 2019/2020 г. - 432 ч.
- ✓ за учебната 2020/2021 г. – 492,9 ч.
- ✓ за учебната 2021/2022 г. – 604,3 ч.

Тези данни показват, че учебната натовареност на гл. ас. д-р Албена Янакиева покрива и надвишава приетия за университета хорариум за хабилитиран преподавател от 360 часа.

От учебната 2017/2018 година до сега гл. ас. д-р Албена Янакиева е тютор на специалностите: „Здравен мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“ и „Индустриален мениджмънт“, ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. Участва като научен ръководител и консултант в научни конференции и сесии на студенти от специалност „Здравен мениджмънт“.

Доказателства за изпълнение на минималните национални изисквания и изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт, по професионално направление 7.4. Обществено здраве (Здравен мениджмънт и здравен туризъм).

Група от показатели Съдържание	Доктор	Главен асистент	Изпълнение на изискванията за доцент	Мин.изисквани точки за доцент по ПУРПНСЗАД на Университет "Проф.д-р Асен Златаров" Бургас
А Показател 1	50	50	50	50
Б Показател 2			0	0
В Показател 3			100	100
В Показател 4			0	0
Г Сума от показателите от 5 до 9		30	628,34	220
Д Сума от показателите от 10 до 12			205	60
Е Сума от показателите от 13 до края			55	20

Видно от таблицата е, че публикационната активност на гл. ас. д-р Албена Янакиева (представена в точка Г) надвишава 3 пъти изискуемата за заемане на АД „доцент“, както и цитиранията на научните трудове (представени в точка Д) също са в пъти повече.

Представените документи от гл. ас. д-р Албена Янакиева напълно отговарят и надхвърлят минималните национални изисквания в Университет „проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Заклучение

Гл. ас. д-р Албена Янакиева се представя в конкурса като изграден и компетентен изследовател и преподавател в областта на общественото здраве и има достатъчна по обем преподавателска дейност, опит и публикации, които следва да бъдат оценени от Научното жури.

Считам, че научно-изследователската и преподавателска дейност на гл. ас. д-р Албена Янакиева напълно отговарят на минималните национални изисквания за заемането на академичната длъжност „доцент“, определени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас.

Отчитайки професионалното развитие и научните изяви на кандидата, давам своята **положителна оценка** за нейният избор за „доцент“ и убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да присъдят на Албена Дашева Янакиева академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве (Здравен мениджмънт и здравен туризъм) за нуждите на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

11.10.2022 г.

Изготвил рецензията:

/проф. д-р Т. Златанова, дмн/